

TEMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı :

6037

Tarih :

26.06.2024

10/1541

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Arıcılığın ve arı üreticilerinin karşılaştığı sorunların araştırılması ve bu sorunların çözümü için gerekli yasal düzenlemelerin acil olarak hayata geçirilmesi için Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Sinan ÇİFTYÜREK

Van Milletvekili

GEREKÇE

Arıcılık ve üretim faaliyeti, tarımsal-hayvansal ve de ekolojik bir faaliyettir. Coğrafyamızda arıcılık yaygın yapılmaktadır. Flora, arı tür ve çeşitliliği bakımından zengindir. Türkiye yıllık ortalama 118 bin ton bal üretimi ile dünyada ikinci sırada; 8,9 milyon arılı kovan varlığıyla da üçüncü sırada yer almaktadır. Bal üretimi dışında; Türkiye’de yıllık yaklaşık 8 bin ton bal mumu, 6 ton arı sütü, 500 ton polen, 20 ton arı ekmeği, 15 ton propolis, 600.000 ana arı üretimi mevcuttur.

Bitki ve arı çeşitliliğinde dünyada avantajlı konumda olan Türkiye’nin bu güçlü özelliğine karşılık arıcılık alanında yaşadığı sorunlar gittikçe ağırlaşmaktadır. Bu geriye gidişin elbette iktidarın tarım ve hayvancılığa yönelik uyguladığı politikalarla ilişkisi bulunmaktadır. İktidarın politikalarına ve küresel iklim krizine bağlı oluşan mevsimsel olumsuzluklar da eklendiğinde arıcılıkta geriye giden tablo derinleşmektedir. Bu negatif durum verilere de yansımaktadır. Türkiye Arı Yetiştiricileri Merkez Birliği’nin verilerine göre daha fazla arı ürünü ihracat potansiyeli bulunmasına rağmen, arı ürünü ihracatı 2022 yılına oranla 2023 yılında %45 oranında azalış göstermiştir.

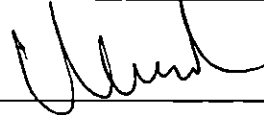
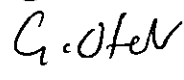
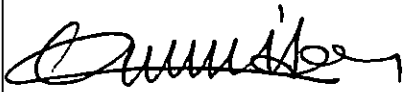
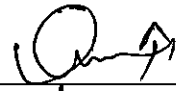
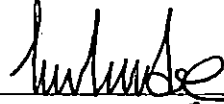
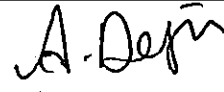
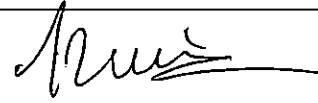
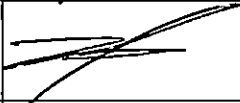
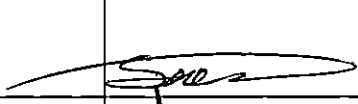
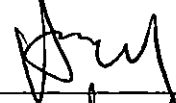
Tarım ve Ormancılık Bakanlığının verilerine göre Türkiye’de 1992 yılında; 21 bin 931 arıcı, 3 milyon 540 bin 328 kovandan 60 bin 318 ton bal üretmektedir. Aynı yıl için bal verimliliği ise 17,04 kg/koloni olarak gerçekleşmiştir. Bakanlığın 2022 verilerine göre ise 95 bin 386 arıcı, 8 milyon 984 bin 676 kovandan 118 bin 297 ton bal üretmektedir. 2022 yılı verimliliği ise 13,17 kg/koloni olarak gerçekleşmiştir. Görüldüğü üzere 30 yılda üretici ve kovan sayısı artmasına rağmen kovan başı elde edilen verim düşmüştür.

Arıcılıkta yaşanan sorunlar, sahip olunan potansiyelin altında üretim ve verim elde edilmesine yol açmaktadır. Arıcıların sorunlarının başında meraların hem yetersizliği hem de Kürtlerin çoğunlukta yaşadığı bölgelerde meraların ‘güvenlik’ nedeniyle arıcılara açılmaması gelmektedir. Küresel iklim krizine bağlı olarak çiçek açma ve nektar salgılama dönemleri de değişmektedir. Bal verimini olumsuz etkileyen bu durum arı kolonilerinin, daha fazla miktarda yavru üretilip daha güçlü nektar akımına girebilmeleri için Mart-Nisan ayı beslenmelerini zorunlu hale getirmiştir. Arı meralarının oluşturulması arıcılığın geleceği açısından önemli bir yerde durmaktadır.

Ülkemizdeki arıcıların yaklaşık %75’i gezgin arıcılık yapmaktadır. Farklı zamanlarda çiçeklenen bitki varlığından faydalanabilmek ve iklim krizine bağlı yaşanan kuraklık nedeniyle yapılan gezginci arıcılıkta; arıcılar arı ürünleri üretimi için yılda ortalama 10.000 kilometrenin üzerinde yol kat etmektedir. Bu sebeple akaryakıt, arıcılık için önemli bir girdiyi oluşturmakta ve verilen destekler bu yönüyle arıcılar için yetersiz kalmaktadır.

Arıcılar iklim krizi ve yetersiz desteklerin yanında sahte bal ürünleriyle de mücadele etmek zorunda kalmaktadırlar. Türkiye’de market raflarında sahte balla karşılaşmak artık olağanlaşmış durumdadır. Bu durum ihracat potansiyeli yüksek Türkiye’nin bal sektörünün uluslararası alandaki güvenilirliğini de olumsuz etkilemektedir. AB Komisyonu’na bağlı sağlık ve bilim kuruluşları ile AB yolsuzlukla mücadele kuruluşu OLAF’ın iş birliğiyle hazırlanan bir rapor da bunu teyit etmektedir. Rapora göre, Türkiye’den AB ülkelerine ithal edilen 15 numuneden 14’ü hileli çıkmıştır.

Arıcılık alanında yaşanan sorunlar, küresel iklim krizi, denetimsizlik ve iktidarın yanlış tarım politikaları nedeniyle giderek daha da ağırlaşmaktadır. Arıcılık sektöründe yaşanan sorunların tüm yönleriyle araştırılması, halk sağlığının korunması ve doğayı da merkezine alan arıcılık politikalarının oluşturulması için Meclis araştırmasının açılması TBMM'nin kamuya yönelik sorumluluğudur.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	